

Emil Risgaard Becks tale ved de danske årsmøder i Sydslesvig

Taler

Emil Risgaard Beck
Student fra Duborg-Skolen

Dato

23. maj 2025

Sted

Flensborg by

1 Hej allesammen,

Først engang vil jeg gerne takke mange gange for at få denne mulighed for at være ungdomstaler her i år. Det er især en ære for mig, i og med at årsmøderne
5 fylder 100 år og er noget helt særligt.

Faktisk er det første gang, jeg er på årsmødet her i Jarplund, og jeg må sige, jeg er meget overrasket over fællesskabet, engagementet og ikke mindst de gode pølser her. Jeg kan skimme nogle velkendte ansigter i publikummet, men de fleste er
10 for mig alligevel fremmede ansigter. Min gamle matematiklærer sagde altid: "En fremmed er en ven, du ikke har mødt endnu." Sådan har jeg det også meget med folk fra det danske mindretal. Ved at være vokset op her i Sydslesvig deler vi en masse fælles værdier og er del af et kæmpe fællesskab.

15 Hip hip hurra! "Mindretallet længe leve!"

Årsmøderne fylder i år 100 år, og i den anledning er det mottoet. Hele hundrede år har vi nu haft årsmøderne, og endnu længere det danske mindretal. Efter at være vokset op her i mindretallet hele mit liv, har mindretallet altid haft større
20 og større betydning for mig – jeg har fået en bedre opfattelse af, hvad det betyder at være del af det danske mindretal.

Det betyder at have fremragende kendskab til både dansk og tysk sprog.

Det betyder at være del af et stærkt og unikt fællesskab.

25 Men at være del af det danske mindretal betyder også, at man til en vis grad vil være fremmed i både Danmark og Tyskland.

Det har du sikkert lagt mærke til, hvis du mødes med nogen udenfor

30 mindretallet. I Danmark vil du altid være "tyskeren" eller "den fra Tyskland". Er det noget, man skal skamme sig over? Tværtimod, så skal vi være stolte af at være anderledes og del af mindretallet. Vi kommer aldrig til at blive 100 % hverken danske eller tysk, og det må vi acceptere og være stolte af.

35 Nu er talen på dansk i dag, aber ich hätte genauso gut auf Deutsch sprechen können, ohne dass jemand es nicht versteht. Det med bare at kunne skifte sprog, ligesom at skifte kanal på fjernsynet, er så naturligt for os, at vi glemmer, hvor særligt det egentlig er. Danskere plejer at vise en lidt chokeret mine, når jeg begynder at snakke flydende tysk – men for os i mindretallet er det virkelig ikke
40 noget særligt.

Ligesom her på årsmødet bliver der også snakket meget tysk på gymnasiet. For mange er tysk modersmålet, og man vil altid kunne høre en anelse sydslesvigsk, når de snakker dansk. Det at snakke sydslesvigsk kan godt være lidt sjovt at høre
45 for danskere.

Hvad betyder det, når maden er skarp?

Hvad vil det sige at forkøbe sin cykel?

50 Ja, det er nok kun os sydslesvigere, der kommer til at forstå. De små forandringer i sproget kan godt være lidt morsomme indimellem. Men jeg tror, vi er rigtig gode til høfligt at rette på hinanden og tage det med et smil på læben. Efter at have boet her i 19 år fanger jeg også nogle gange mig selv i at snakke lidt sydslesvigsk. Jeg synes bestemt ikke, vi skal skamme os for ikke at snakke perfekt
55 dansk – det fortæller noget om, hvor vi kommer fra og er egentlig ikke meget andet end en dansk accent.

Når jeg fortæller mine danske bedsteforældre, at jeg næsten udelukkende snakker tysk med mine skolekammerater, måber de. Et DANSK mindretal, hvor
60 folk snakker tysk?! De er fortalere for, at det danske mindretal skal være forbeholdt danskere. Når jeg tænker på mit klasseværelse – uden alle med tysk baggrund – så vil det ligne en time fredag eftermiddag: fuldkommen tomt. "Mindretallet længe leve" opnår vi netop, når vi i foreninger, skoler og børnehaver står med åbne arme for børn, som gerne vil lære dansk.

65 "Mindretallet længe leve" lyder måske lidt som en kliché – som om vi skal til at synge fødselsdagssang for årsmøderne.

70 Selvfølgelig skal vi da også det – så hjerteligt tillykke igen med de 100 år, årsmøderne i Sydslesvig.

Nu er vi jo allerede kommet så langt, at man stiller spørgsmålet: Hvad skal der til, for at mindretallet lever endnu længere? Du tænker måske på støtten fra
75 Danmark, og selvfølgelig har vi kæmpe glæde af den her i Sydslesvig. Men der er én ting, jeg tror er endnu vigtigere for at opretholde mindretallet – nemlig engagement og initiativ. Derfor har jeg kæmpe respekt for alle dem, der på en eller anden måde yder en frivillig indsats for mindretallet i dag – om det er at planlægge årsmødet, sælge drikkevarer eller bare at være til stede. Mange tak for
80 det.

I har måske undret jer over, at jeg står her selv i dag, efter at der de sidste år har været to ungdomstalere. Jeg har faktisk spurgt en del venner, men tro det eller ej – så er årsmøderne i Sydslesvig ikke lige det første punkt på dagsordenen for os
85 unge. I bund og grund er det jo egentlig ærgerligt, at vi ikke prioriterer mindretallet noget højere.

Måske skyldes det, at vi føler os berettigede til de privilegier og fordele, der hører med til det danske mindretal, uden rigtig at have gjort noget for det selv.
90

På den anden side ville jeg ønske lidt mere liv omkring årsmøderne og flere tilbud til unge – hvad nu hvis vi fik fx Tobias Rahim til at spille ved årsmødet i Flensborg? Det vil skabe kæmpe nyheder og ryste posen fuldstændigt til årsmødet. Selvfølgelig går det imod traditionen for årsmødet, men pludselig vil
95 der komme et væld af børn og unge til årsmødet, og forsamlingen ville gå op i en meget højere enhed.

Sådan har jeg det desværre også med mange af mindretallets institutioner: Centralbiblioteket, Aktivitetshuset eller endda de danske kirker. Det er jo
100 egentlig nogle rigtig fede steder, det er bare som om, de mangler lidt liv. Jeg elskede at se Dolas Dukketeater eller lave Gustav Johansen T-shirts på Aktivitetshuset, da jeg var mindre. Men det er, som om den lyst er gået helt i stå, siden jeg er startet på gymnasiet.

105 Faktisk så ser vi lidt det samme billede i foreningerne. Jeg var selv tennistræner hos DGF i fire år. Det var aldrig nemt at få nye unge medlemmer – især hvis de

absolut skulle være fra det danske mindretal. Tennisklubben har fungeret fint i over 50 år, men der er aldrig blevet lagt særlig meget vægt på
110 ungdomstræningen. Jeg ved ikke, om nogen af jer har prøvet tennis – men det er tit meget “leistungs”-baseret. Der er ikke så meget tid til sjov og snak. Vi vendte billedet på hovedet og begyndte at fokusere på leg og læring i stedet for konkurrence.

115 Igennem sjove arrangementer på skoler, åbent hus og åben træning fik vi lige pludselig en masse børn og unge, der var interesserede i at starte med tennis. Pludselig gik vi fra at stå og træne fire børn til grupper af 15-20 ungdomsspillere. Det var virkelig fedt at se. Måske kan man overføre samme koncept til de forskellige institutioner og dermed få fornyet ild til dem. Her hentyder jeg også
120 lidt til, at SDU og Skoleforeningen koordinerer mere og fælles fremmer sportsturneringer, koncerter eller fritidstilbud.

Jeg tror fast på, at det er essentielt at få ungdommen med, når det gælder mindretallet. Engagementer som Sydslesvig Crew og Elevambassadørerne på
125 skolerne er virkelig gode eksempler på inklusion af unge i mindretallet. Jeg håber også, at ungdomstalerne her i weekenden kan bevæge noget inden for mindretallet. Vi skal være stolte af, hvem vi er, og styrke det enestående fællesskab, vi har her i Sydslesvig.

130 Og med de ord vil jeg afslutte og ønske os alle et godt 100-års jubilæum for årsmøderne.

Tak for ordet.

135

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

140 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

Festtale

URI

145 <https://www.dansketaler.dk/tale/emil-risgaard-becks-tale-ved-de-danske-arsmoder-i-sydslesvig2025>